

FAM. SON. 19. 74

1944. febr. 9.

Dragaia!

Glăsură is mîngîyeră, - mîi hălău nîu jîi
mîi a levîl - grădărit Bobby rîndelîs nîu
jîi. Crîi, jîi egişelî, hîldagîgîl tîi -
nîi nîi, rîndelî sîngîi rîndelî egiş nîi
legîvel sîr rîndelî hîldagîgî mîi fîhîrîsî
a dîndelî lîhîlî, hîi nîi jîi hîndelî
nîi, de îpî rîndelî vîgîgî nîi Bîndelî
rîndelî hîndelî, hîi sîndelî nîi. Bîndelî
rîndelî nîi, hîi sîndelî hîndelî hîndelî
nîndelî, de aly rîndelî îl hîndelî nîndelî
dîndelî mîndelî, nîndelî nîi lîndelî vîndelî
a rîndelîsî. - Bîndelî lîndelî lîndelî
lîndelî, rîndelî, rîndelî nîndelî sîndelî
rîndelî nîndelî. Bîndelî nîi vîndelî
rîndelî sîndelî sîndelî, mîndelî hîndelî
rîndelî, hîndelî nîndelî fîndelî sîndelî
nîndelî nîndelî. - Hîndelî nîndelî sîndelî
rîndelî rîndelî! nîi mîndelî nîi sîndelî
rîndelî. Bîndelî! Bîndelî Bîndelî Bîndelî

nyál Éva! Remellük mindketen. Ohánapig felüld
 szoburot gyulladással, az anyja el nem mondta
 mellőle. Nem lehetett megmenekülni. De elég ebből?
 Visszajött-e a szarvölvi? rajnáman ha nem,
 mert nekik ilyen kecskeset kapni, a borsos eleggi
 elfoglalt vagy a dandással. En sem vagyok már
 pedáns drágám, mert az ma kivételellen!
 Alice holnap este is írta Annának. Lola barát-
 nőt anyja is nagynéje (kui anyja) vettak nálam.
 Kérj meg Anának, érdeklődj meg, mi van velük.
 Linn: Anna Halmás, Crossway Salisbury
 Avenue Harewooden Herk. Tíbi most bejegye-
 gel foglalkozik, sokan vállalkoztak foglalkozni.
 Nagyon örülök Bobbynek is, kecskes dandással, el-
 kintolom a kecskes a dandással. Herk a boldog,
 mert Viki itt van. - Paldi bácsi nagyon
 megöregedett, beleges, jelenleg irasolozom-
 ban van. Lelkiel nem látom. Gyuri nagy
 ember már, kedves gyerek, jó modorú.
 Lukács bácsi meg el, tovább mint egy irinyog,
 de fürgé is dolgozik. Maad meg Vilma és
 Hedvignek, Lili és Mátyásnak, Gus, Filiz, Dávid
 és Lászlóval nevelés is. Legközelebb lábbal
 addig is nagyon sokat látok benne.
 Lelkiel nagyon örülök
Anyának

1944 February 9th

My Darlings!

First of all, I would like to congratulate Bobby again – in case my last letter hasn't arrived - on his birthday. I wish him happiness, strength and health with the whole of my maternal loving heart and may God hear my prayer. You can probably tell from the date that I am not writing to you in a good mood but this is precisely why I wish to one-sidedly speak with you a little my Böske. It has been two years since your Father left us, but I remember every moment so vividly as if the misfortune happened today. You wrote in your last letter that you hope I am being smart and not driving myself mad with grief. I am too busy for that, fortunately, because if I think about it, my heart aches and I

miss him so much. - Aladár has fallen into eternal sleep as well! For him, it was a relief from all the pain. May he rest in peace. We buried poor Böske Faragó's daughter Éva last week. She was in bed with pericarditis for six months and her mother did not leave her side. She couldn't be saved. But enough of this.

Has your cleaner come back? I would feel sorry for you if she hadn't, it is hard to find such a decent person and you are rather busy with teaching. I am not pedantic anymore either, my dear, it is impossible to be so nowadays!

Alice is coming back tomorrow from Annus. Your friend, Lola's mother and aunt, who is Nusi's mother, visited me. She asked that you write to Nusi and find out how they are. The address is: Anna Kalmüs, Crossway Salisbury Avenue Harpenden Herts. Tibi is now working with stamps, as many people have changed occupations. I was very happy to see your report about Bobby, I also sent it to the girls. Herta is happy that Viki is home – Uncle Poldi has aged a lot, he is sickly and is currently in a sanatorium. I never see Gabi and her family. Gyuri has become a big man, he is very kind and a gentleman. Uncle Lukács is still alive, he is as thin as a stick but he is still fast and can still work. Please tell Vilma and Hedvig, that we – Ilus, Felice, Mrs. Darvas and Mrs. Sarkadi – are sending our love. I will write more next time, I am sending many kisses until then,

Your loving Mother

FAM. SON. 1.6. / 1.

Nagyváradi 1944. IV/2.

Édes Endre és Herkél!

Ma vasárnap reggel 6 órákor még az ágyban fekszem és írok nektek. Később reggel is annyi egyéb dolgom lesz, hogy birtokosan elmozdítva emeltem a leveleket a megírása s ezt nem akarom.

Körményi Herkél lapodba, melyben tudatod, hogy Viki-jól van, ifjabb van, dolgozik újra a gyárban s hogy boldogul dolgozik. Kivétel kivételnek, bár talán leme az egyenlőre való önkéntes s nem kacsina meg a jelen problémákra. De erről majd később. - Most örömmel felelek, hogy tegnap érkezett level szívből kedveskedéssel, illetve csak párkintól febr. 17-i kellettel. Az utolsó idő alatt érkezett, a mai viszonyokhoz képest. A level nem hozza a jót, hanem ahhoz az ismer, hogy fia ott talál, emelje a megírásról így hangzik: kedves Gyuri! Nem merem ma elküldeni a levelet,

Szere Károly a megírásról, utolsó lap Herkél és
munkájáról. Én, hogy nem nem nagy esélyek.

szajmálának, ha elveszem, így legalább naponta
elvárom. Írta: „magyar jól érezt magától, írt
is egészegyet. Szólal dolganál mindkettő.”
Részlet magyar megfigyelésről a kántor-
nyai, nagy írók és a mulatóság neve és mű-
vészetek körül. Magyar nyelvű és írók és
sám, nem volt neki a munka, a mi a fő,
mindkettő megfigyelés. Hát legyen csak
a jó elvétel! és a terem harra.

Antwan: Dabbel verlaats digel Koppak egy hawin
weel endre meddelat helpe. Birke pedig we-
baldigdel veit moeginal + eluonnet veltke-
ne. Remeli haag fol nageend, mar mint
hi is nu so veltne veldelaktat hemmelde.
ex a leiel leingee a loodi veldingee isos.

Először kaplan egy dec. 31-én, Szilveszterkor
let levelét, melyben írja, hogy a királynagar
Baranczy innéptől megtiltolták, hogy crom-
balon és hirtlen vendéglátó mentsd elöldeit,
mert nem akart jönni és baranczil pucolni,
magyar helyesen. Azt írja, magyaráz jól elöldeit
is egy elegáns vendéglátó. Baranczy pedig
valóban valós vendéglátó innen 8-an, felváltva
died. orkanna és vacsorára. Tülsz egy
magyarosítás mielőtt is elölde is, ha jól emlé-

írem és nagyra jól megoldottnak a vendégeknek.
 Sokszor levele pedig az mehet el a konyhába
 én, mind így és volt megadva 45 db. fűzők
 melyek perre is szűlők. Előzőleg pedig d. e. kácsi-
 toll d. n. pedig tölthet fűzők, így hogy nek a
 letelek megírta hogy mindannyiunknak holleg
 újeket kívánjon meg az újok beállta elött
 amúgy fűzőkkel fűzők kácsi-hermi megad,
 misztől elöndültek volna a konyhágyorékos
 Hogy én ki, azt perre megad tudom s o nem
 írja. Azt nem tudom, csak erre nem tudom
 rajja a kácsi-hermi, ki 30-40 pár be kácsi-
 s kácsi azt írta hogy nagyon jól ha van kácsi-
 na (3x kácsi-hermi d. e. meg kácsi) kácsi-hermi
 meg a gyereke holleg toll s o mind kácsi-hermi.

Pöldske undanmilt' naggas see is a valter.
Boldsag vagges, hagg all isjt namat sex dol
er all a gysuarett jlesa o a meg iachtasht erect
jövö elliseltöive. De elliprechelt' het, haggan
ingulnat is moel midtputt o Alice meim
Pella fia is. Lajnos, nom sogithelint a dol
gon o coak aröel minid loom, hagg legialit
a maddig eat lehel, eldijett adhaccunt
nelit meigumbat. Ma isat nelit is.

1944. 5. 10. 9. 6. 15.
 Haik megkezdődött a céco. Ha val a meg-
 külsőhárdellett külsőnél maradtunk, az meg-
 hagyja a leme, és is meg rohan felmelt fej-
 zel hűvöskén fagynak uvelni. De rajna ex cuat
 a kerdel kerdle, ingladrit. Titeket hagyja
 éni a daleg telkileg is gardsa'gilag. Meg
 gondolan, Viki a helyen maradhat, igaz-e?
 Is le Éva, hogy kirel az óradával. Az első
 napokban lehölőleg nem kell az uccare me-
 ni, míg a kedélyet kirel lehiggadnak. A bejá-
 róni is, hogy el kell menni. Mi majd káb-
 bel dolgozunk, hiszen eddig sem illtunk öltö-
 zell kirel. Kirel uelam a kiadó rola'brau
 egyállami is. Danilóu, ki egyis co'ladlaguak
 iránt, uelint'kirel s nappon kirel beuun-
 kel s kirel nappon faj ex a daleg. Kirel meg
 márt is exen a uelenciényen, de uel kirel
 az? Segilem nem tudat ok sem, uelint' pedig
 falakidának kell beuunok s elfogadni a mi
 kirel uelidell. Hivánuu uelid s mindam-
 unkuak, hogy legalább épen is egyetregben
 virelnek al exeket a bekövelkexendő uelid
 idődel, hogy ne rohuorikent meg a mi ked-
 venciukel. Nappon kirel'kirel, ha néha iránt
 egyindanak, amint lehel, hogy tudjint egy-
 röl. Titeket, Alie ueni uelid is rohuor
 roakollak, Viki kirel'kirel uelid'kirel
 s birna hogy minda fira fordul
 kirel'kirel ölel Viki'kirel.

Nagyvárad, 1944. 4. 2.

My dear Éva and Herta!

I am writing to you lying in bed, at 6 am on Sunday morning. As I have so much to do later today I am
 afraid this letter would not get written and that is what I don't want. Thank you, my Herta for your
 letter, in which you told me that Viki is fine and is home and works in the factory again. And that
 you're happy. I wish from the bottom of my heart that your joy for each other lasts and that the
 troubles of the present do not interfere. But more on that later- Now I'm happy to tell you that a

letter arrived from Lisbon yesterday from my darlings, from Böske to be exact, dated the 17th of February. This is record speed under today's circumstances. It was not addressed to me but to the man whose son now lives there and therefore it began with: Dear Gyuri! I don't dare to send you the letter today, I would be sad if it got lost, this way I can read it at least daily. So, 'they're feeling great and healthy. They both work a lot. Böske has more and more students; it seems there is a great interest in music and arts. She's very happy to be teaching and can handle the workload and most importantly; they are both satisfied. Thank dear God for that! – That is my addition.

Then she says: 'Boby has got time off for a long weekend from Wednesday to Friday and Böske is asking for some time off and they are going away somewhere'. She hopes that we are fine, meaning you and us and she's sending you many kisses. This is the essence of her letter, the rest is the necessary bits and pieces. Before this one I received a letter that they sent on the 31st of December, New Year's Eve in which she said that they spent the three days of Christmas celebrations by going to a restaurant on Saturday and Monday as she did not feel like cooking and cleaning the chicken, rightly so. She said they had a great lunch at an elegant restaurant. On Sunday, they had guests over, - 8 of them in total - for lunch, tea and dinner. She baked a bunch of traditional beigli with poppy seeds and walnut if I remember correctly and handled the guests very well. For New Year's Eve they went to visit her Godson, she says and she took 45 doughnuts that she made herself of course. The day before, she spent the morning teaching and the afternoon cooking and baking, and also wrote the letter so she could wish us a Happy New Year before the New Year actually arrived. Then she had a short nap to feel rested by the time they went to her Godson's. I don't know who he is as she doesn't say more. – It would be nice to know, if her cleaner who has been working for her since '39 and who she wrote was really well trained (she cleaned three mornings a week) is back or not. She had to stay away while her child was sick. Maybe the answer to that will arrive at some point as well. I am happy that they are there and that they are well and this gives me strength to bear this beautiful present and the even better future. But you can imagine how worried they are about us and Aunt Alice's son, Pista as well. Unfortunately we cannot change things and all I pray for is that we will be able to let them know that we are alive as long as possible. I will write them today too.

But the troubles have begun. If it stopped at the visible stigmatisation, I and many others would wear that with pride. But it seems this is only the very beginning. How is it affecting you mentally and economically? I trust that Viki can stay in her job, right? And you, Éva, how will you go on with your private lessons? We need to stay off the streets in the first few days until the dust settles. My cleaner cried because she needs to leave. We will work more, but we haven't been sitting around until now either. A state school teacher lives in the room that I let, she has become almost a family member. She eats with us and loves us and the whole thing hurts her very much. And others will have the same opinion but what does it change? They cannot help us either and we will have to be fatalists and accept what awaits us. I wish for you and all of us that we get through these coming hard times with good health at least, to not cause any pain to our loved ones. I would be nice if we could write each other from time to time, whatever we can, so that we know about each other. I send you many kisses, and so does Aunt Alice, we send Viki our love and hope that it will all change for the better.

With Love,

Your Viluka

Note on the bottom of the first page : Felice thanks you that you remembered her and sends you her love, my dear Herta. She wishes you well and she is happy that you are not alone anymore.

Nagyvárad, 1944. ápr. 5.

Drága Pistám, Éván, Kittykém!

Olyan időkben élünk, hogy akaratlanul is tartom, hogy elbúcsúzzam Tőletek, mert sajnos, nagyon könnyen meglehet, hogy többé az életben nem látjuk egymást drágáim! Tudom, hogy leveleime t megkapjátok-e, de abban ugye nem lehet se mmilyen olyasmit írni, ami Tőletek érdekelne, de meg nem is akarok, mert is elég fájt rágondolnom, mit érre zhettek, ha a rádiót hallgatjátok. - Mi megkaptuk febr. 27-én irt levelede t, drága jó fiam, melybe n írod, hogy még soha ne m aggódta! annyira miattunk, mint most: megérted végzetünket előre! Amusékkal eddig még lehet levelezni, de, mint írja, elég nyugodtan fogják fel a helyzetet, bátrak; örülnek, ha ez igaz volna, mert én reszketve gondolok arra, hogy Isten ne adja, Veleük valami borzalmas történhet. Boldog vagyok, ha rágondolok, hogy Ti hála Istennek jó helyen vagytok és valószínűleg Pali is. Éván, nemrég irtunk egymásnak mind a kétszülővel, akkor még nem volt semmi baj, reméltük, hogy nem is lesz! - Ha mégis valami baj érne, hát meg akarom köszönni neked drága édes jó fiam, hogy egész életedben olyan nagyon jó voltál hozzám, szegény Apádhoz és a testvéreidhez; nekemmióta szegény papa meghalt ami szép volt az életemben, csak Neked köszönhetem ha csak Rád gondoltam, könnyebb volt elviselni ezt a nehéz életet. Köszönöm Neked is Éván, hogy olyan jó felesége vagy az én Pistámnak, és hogy engem is szeretted; neveljétek nagyra drága Kittyteket lássátok boldognak és elégedettnek és soha ne kelljen reszketnetek miatta. Ha Isten megé engedi, hogy Palival találkozzatok, mondjátok meg neki, hogy szeretettel búcsúszom tőle is s kívánom, hogy még boldog legyen az életben, de akkor

FAM. SOKK. 1.5. / 2

igyekezzem alaposan megváltozni. Egy jóbarátom el fogja juttatni hozzá-
tok ezt a levelet; ha én már nem leszek, ha Isten úgy akarná, hogy Annusék és
a gyerekek meglesznek, hát gondjaidba ajánlom őket, amit különben tudom, hogy
mégis nem kell. Istenem, de imádom Mariát! Remélem, hogy Frédivel még
örömben fogtok találkozni. Miután ma nem lehet tudni, hogy ki marad életben,
akármilyen vallásu is, hát óvatosságból még egy példányban leírom ezt és
odaadom még valakinek. (Halmos Andrásnak, Kalvária utca 45). Isten tar-
sa felettetek védelmére a kezét, legyetek egészségesek és nagyon boldogok
mindnyájan. Böcsének is mondjak meg, hogy sok szeretettel csókolom és
minden lehető jót kívánok neki is. Világa nem elég bátor, bátrabb mint
én, de én 10 évvel idősebb vagyok és az én idegém elhasználtabbak, mint az
ővé. A-síron túl is tartó forró szeretettel ölel csókol benneteket nagyon
szeretlek.

Anyatok.

Ezt a levelet **Keringez** János a **állami tanítószék** szolgálatában,
igen finom, jólelkű teremtes és nagyon jó hozzánk.

Nagyvárad, 1944 April 5th

My dear Pista, Éva and little Kitty!

The times we are living make it necessary for me to say goodbye to you. Because unfortunately it is very possible that we won't see each other again in this life, my dears. I am not sure if you are receiving my letters or not but I am unable to write anything to your interest and I don't want to either. It hurts me enough to think about how you must feel when you listen to the radio. We received the letter you wrote on the 27th of February my dear, where you say that you have never been this worried about us: you predicted our fate. We can still send letters to Annus, she said they are staying calm and strong. I hope that is true because I tremble at the thought that, may God have mercy, something horrible might happen to them. I am happy when I think of you being in a safe place and most likely Pali as well. My Éva, we wrote each other with both your parents and nothing

was wrong at that point, let's hope it stays that way. If any harm should come to me, I wanted to thank you my dear kind son for being so very good to me, your poor father and your siblings all your life. Everything good in my life since Papa died was due to you. Whenever I thought of you, it was easier to bear this hard life. And thank you, my dear Éva, for being a good wife to my Pista and for loving me as well; raise your dear Kitty well and watch her be happy and content and may you never have to fear for her life. If, with the help of God, you see Pali again, tell him that I say farewell to him with love as well and I wish him happiness in life. But he should strive to change thoroughly. A good friend of mine will get this letter to you. If I am no longer, and if God should let it be that Annus and the children survive, I ask you to take care of them but I know that this goes without saying. My God, how I love Marika! I hope meeting Frédi will still be a joyful occasion. Since nowadays we cannot know who stays alive, whatever their religion might be, as a precaution I am writing two copies of this letter and giving it to someone else as well /Mrs. Halmos, Kálvária street 45/. May God have his protective arm around you and make all of you healthy and very happy. Tell Böske that I send kisses and love too and wish them all the best. Aunt Viluka is rather brave, braver than I am but I am ten years older and my nerves are more battered than hers. I am hugging you with love that lasts beyond the grave,

Your Loving Mother

I am giving this letter to Julianna Karingecz, who is a fine and kind person and who is very good to us

FAN. SOM. 1. 46/1

1944. ápr. 9.

DL

Drágáim!

Mi jobbat lehetett ezen a szép húsvéti vasárnapon, mely egyúttal öröklésnapja is, mintha egy veletlen híri bekezdést, ha az is egyoldalúan is. De hirtelen veszem hogy ti is gondoltátok rá, ezen a napon, sőt nem csak ezen, de más napokon is és így irreducibilis, ha nem csak levélbe, de személyesen is dítkézhattunk. — Remélem Isten segítségével jól megvolt és nagyon is kellemes meglepetést is.

Amikor az ok az ünnepre, jut az ünnepre, így csak vissza.

Eddig alig volt hűség, s ez által remélem

Censored

F. AN. SON. I. 4612

sinis kedve az embernek. Ma van az első me-
 legkedő nap s most már előveszem a tavaszi
 ruhákat, kendőkhöz, hogy kis új színt
 kapjanak, hűbbé válassz. Még most sem ka-
 dósan visszajött-e a délutáni szél, mintha
 meggyőződt a gyereke? - Az engem elcsigá-
 tana. Sajnálom, most igen kevés volt s az
 hirtelen nem is vesztetted, nem meret, most
 igen sok helyen megkérdezte a kérdéseket.
 Túlát a dolgaimat magam, most nyírtam me-
 gyint el, nem oly nagy dolga. - A török levet-
 től érkezőkkel aludt nem mel, hogy Pali el-
 tinte, a délutáni előlejtésem mikor? s kudarai
 fogja, nem volt-e fogja? Pálától nagy fény-
 kes érkezt, a hirtelen karkja a karkja. Bizony
 Pál is megérezte. Hirtelen egy kicsi karkja
 Borkótól is, de az elég rossz karkja, nem hiányom, hogy
 nagy nix ki. De öregreim mindnyájan, nekem
 is nagyban fehéredt a karkja. De nem haj, csak
 legalább Pál is nyugodt öregreim le-
 gyen, az karkja az karkja. s az kark-
 jától ki is iramunka. A karkjából egy
 karkjából karkja karkja, jól a karkja karkja
 en is nix levelet.

Nagyon sokszor elöl beemeltek
 nagyon sokszor. *Vilmos*

1944 April 9th

My Darlings!

What could be better for me to do on this nice Easter Sunday, - which also happens to be my birthday- than to talk to you, even if in such a one-sided manner? I am sure that you are thinking of me today, and not just on this day but other times as well; and that you long to converse in person too, not only in writing. I hope that with the help of God, you are well and I can say the same about us. [3 lines censored] ...has gone away for the holidays and will only be back in a couple of days.

Because it has been very cold so far, one does not feel like doing anything. Today is the first warm day and I am getting all the spring clothes out and we'll repair them so that they get a hint of colour, despite being worn down. I don't yet know if your cleaner is back after her child has recovered? - Mine is going home. I'm sad about it as she was very decent and I don't think I'll take anyone else

on. I wouldn't dare because in many places they only cause damage to their employer. We would rather work ourselves and as we are heading towards summer, it won't be too much of a hassle. A notification has arrived from the Red Cross for Aunt Alice saying that Pali is missing, I don't remember when we got it exactly. They will look for him, in case he is being held a prisoner. Pista has sent a large photo of himself holding the little girl. He has aged a lot as well. He also sent a small picture of Böske, but it's quite a bad picture, I doubt she looks like that. We are all getting older, my hair is turning grey quickly as well. That's not a problem, as long as we get to live peacefully in our old age, that is what I ask God for and that's what you should wish for us too. I received a letter from the girls a week ago, they are fine and I sent them a mail back.

Your loving mother sends you many kisses,

Your Viluka

Very touching "Good bye" letter from Jessie's & Dorothy's mother. 11.
Please see last page 1944. maj. 2.

Drága Gyermekeim!

Érdelgősek a vörösné és előtte nem láthatók! Én sem gondoltam volna, hogy eljön az idő, mikor drágáim fagynak körülöttem és meggyűgyszerülnek nekem tudomásomról a vele kísértéssel. Talán van így, a legutolsó megkíséreléssel a legegyszerűbb megoldás, melyen mi kerestük meggyűnt. O' legutolsó raját ágyában, arca körül mellét és szíve körül körülvéve négette el földi pályafutását. De hogyan fagynak mi négyen? ez a nagy kérdés, melyre senki nem tud válaszolni, csak élünk, illetve leigádjunk egyet napról a másikra és várjuk az elkerülhetetlent, mely le fog csapni

FAM. Sow. 1. 1. 12.

hainb. - Hapellen wigarrain, hegy ki-
drögäim megkivélték és a von-
nesterék s továbbra is emkei életben
leir kivétel, Lúca regitregéval.

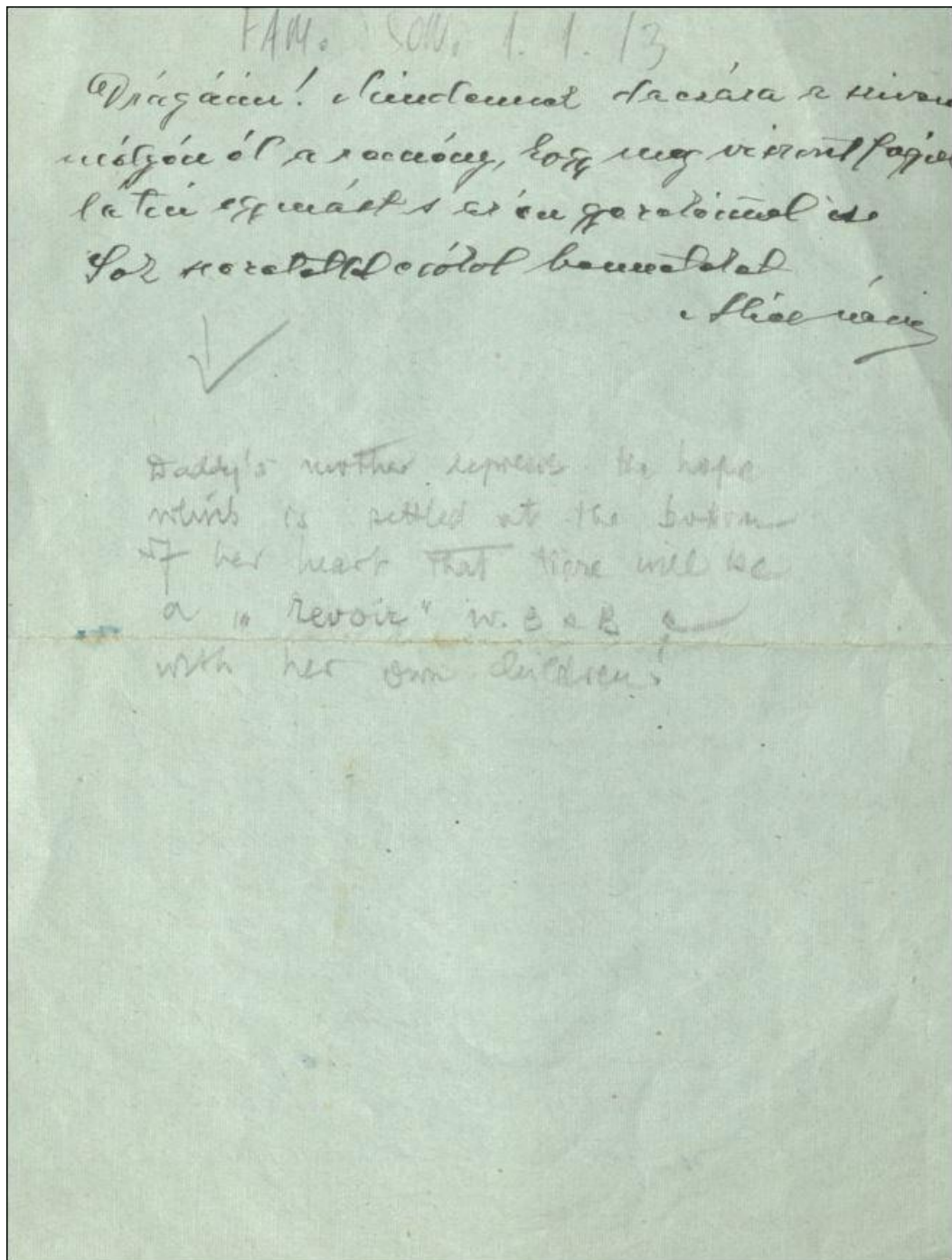
Fajna, ha többé nem találhatok becses
lelet, de ha a Foss így alakja, nem lehetünk
ellen, csak kell sürölnünk. -

Eden äldjau is u'djen meq kennet et,
'etjetet bololagut is gandeljute nêha-nêha
xant, akit meqrennedhünt, arêl meek a
nilagru jölliünt.

És a levelek akkor fogják megérni, ha már leveleink lehelnek.

Käl peldamübaan iram meq, hätha egyit
duér. Egyik Helmut Margit, Kalvária
n. 45. sz. lakos, máskül Haringels Lu-
liánna ill. családja küldi el nekik
szívesüggöl. Mókóbi Divaványán lakik,
höz jelenleg ill van. Öt dolán tudnak
ráhuk egyet- más mondani nekik,
he mi magunk nem tudunk.

Adja meg lemmeket az alábbiakhoz. Gondolj a milliók és a százmilliók lemmekére ugyan arra a tárgyra!

Nagyvárad, 1944 May 2nd

My Dear Children!

The paths of fate are wonderful and unforeseeable! I never thought there would come a time when I would envy your Father and acknowledge with relief what had happened to him. It was for the better, at least he was spared all the agitation that we are going through. At least he ended his path on Earth in his bed, treated by a doctor and surrounded by his loved ones. But how will we end ours? This is the question that no one can answer, we just live – or better to say, struggle - one day to the next and wait for the unavoidable that awaits us. My only consolation is that you, my dears, were spared from this suffering and will continue living a humane life, with the help of God.

It would cause me pain to never see you again but if that is how it's destined to be I cannot act against it and I must accept it. May God bless you and keep you safe. Live a happy life and think of us every now and again, who had to suffer for being born.

You will receive this letter when mailing becomes possible. I am writing two copies, in case one gets lost. One will be sent to you as a favour by Margit Halmos who lives in Kálvária street 45 and the other by Juliánna Kringecs state school teacher. The latter lives in Dévaványa, although she is currently here. They might be able to tell you a bit about us, if we won't be able to.

God bless you, I am sending you a million kisses and love you very much,

Your Mother.

My darlings! In spite of everything, hope lives on deep in my heart that one day we will meet with you and my own children as well. With lots of love,

Aunt Alisz

Shortly after this final letter, Alice and Viluka were forced into the ghetto from where they were later taken to the trains in Rhedey (now Balcescu) Park and transported to Auschwitz, where they were murdered.